

W systemie wdrażania Strategii Rozwoju Polski Zachodniej uwzględniono zasadę partnerstwa i współpracy, zasadę koordynacji, zasadę wieloszczeblowego zarządzania rozwojem Polski Zachodniej, zasadę podejmowania decyzji o dowody, co zapewnia transparentne i podmiotowe procesy decyzyjne w ramach porozumienia. System koordynacji Polski Zachodniej oparty jest o współpracę rządu, Komitet Koordynacyjny do spraw Polityki Rozwoju, Podkomitet do spraw rozwoju regionalnego i wymiaru terytorialnego przy Komitecie do spraw Umowy Partnerstwa, Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, Zarządy województw Polski Zachodniej, partnerzy działający na rzecz realizacji projektów i przedsięwzięć Polski Zachodniej. To decyduje o jednej polityce trzech szczebli centralnego, regionalnego i lokalnego w tworzeniu i realizacji przedsięwzięć, co sprzyja efektywności w wydawaniu publicznych środków.

Literatura

1. Dutkowski M., Wykorzystanie potencjału gospodarczego-naukowego dla rozwoju społeczno-gospodarczego Polski Zachodniej, Szczecin 2011
2. Dziemianowicz W., Szlachta J., Diagnoza strategiczna Polski Zachodniej, Geoprofit 2011
3. Komornicki T., Dostępność transportowa Polski Zachodniej, Opole 2011
4. Kozak M, Turystyka i dziedzictwo kulturowe Polski Zachodniej, Warszawa 2011

Алекса́нյя Сві́тлана

(науковий керівник: д.е.н, професор, професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу ЗУНУ Монастирський Г.Л.)

ТРАНСФОРМАЦІЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНОГО УСТРОЮ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА СТРУКТУРНІ ЗМІНИ В СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

Проблеми адміністративно-територіального устрою України (далі – АТУ) є результатом неналежної діяльності сучасної політичної еліти, яка не спромоглася виробити і провести

першочергове завдання влади: привести АТУ та систему органів виконавчої влади й органів місцевого самоврядування у відповідність із глобальними змінами впродовж часу незалежності України. На сучасному етапі розвитку України ключовим питанням є удосконалення системи устрою та конституційно-правове закріплення статусу територіальних одиниць на різних рівнях, оскільки саме від цього залежить організаційна системи та функціональність органів державної влади [3, С. 102].

До початку реформи децентралізації влади та місцевого самоврядування, станом на 1 січня 2015 року, система АТУ країни складалася із: АР Крим, 24 областей, 490 районів, 460 міст, 111 районів у містах, 885 селищ міського типу, 28 439 сіл. Загалом всі об'єкти АТУ склали 12 066 органів місцевого самоврядування, із них одна рада АРК, 24 обласні ради, 488 районні, 458 міських, 783 селищних та 10 312 сільських рад [2]. До проблемних питань, які пов'язані з чинною системою АТУ та потребують вирішення: наявність значних соціально-демографічних, соціально-економічних відмінностей та диспропорцій між адміністративно-територіальними одиницями одного рівня й невідповідність статусу багатьох адміністративно-територіальних одиниць їх ресурсному потенціалу; невідповідності чинної вітчизняної системи АТУ європейській номенклатурі адміністративно-територіальних одиниць, що утруднює дотримання ратифікованої Україною Європейської хартії місцевого самоврядування; підміна функцій виконавчих органів місцевого самоврядування функціями органів державної влади на районному, обласному рівнях, неефективне розмежування повноважень між органами місцевого самоврядування та органами державної влади, а також між органами місцевого самоврядування різних рівнів адміністративно-територіальних одиниць, що спричинює конфліктність інтересів та знижує ефективність функціонування публічної влади; невідповідність системи міжбюджетних відносин можливостям реалізації конституційно закріплених прав територіальних громад самостійно вирішувати питання місцевого

значення та рівного доступу населення до послуг, які надаються бюджетними установами [1, С. 7]. Відтак, лише трансформація АТУ не зможе усунути зазначені вище проблеми і недоліки без комплексного реформування публічної адміністрації в країні, котра має включати комплекс реформ реформування центральних та місцевих органів виконавчої влади, АТУ, місцевого самоврядування та ін.

12 червня 2020 року Уряд затвердив новий АТУ базового рівня. Відповідно до 24 розпоряджень Кабінету Міністрів, після місцевих виборів 25 жовтня в Україні буде 1469 територіальних громад, які покриватимуть усю територію країни [5]. Відтак, на підставі проведеного аналізу адміністративно-територіальної ситуації в Україні та необхідності продовження процесу децентралізації 17 липня 2020 року Верховна Рада України прийняла Постанову № 3650 «Про утворення та ліквідацію районів». Згідно з документом, тепер в Україні 136 районів на заміні 490 районів, які існували.

Новий АТУ базового та районного рівнів потребував відповідних змін правових засад функціонування бюджетної системи України. Законом України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» № 907-IX від 17 вересня 2020 року: проведено розмежування доходів і видатків між бюджетами районів і територіальних громад; встановлено склад доходів і видатків бюджетів територіальних громад в обсягах, закріплених за бюджетами міст обласного значення та об'єднаних територіальних громад; встановлено рівні умови для сільських, селищних, міських територіальних громад у бюджетному забезпеченні [4]. Серед найактуальніших не вирішених проблем та у сфері децентралізації публічної влади в Україні – оптимізації повноважень місцевих органів виконавчої влади, зокрема органів державної влади на місцях (місцевих державних адміністрацій). Аналіз законодавчих ініціатив дозволяє дійти висновку, що Україна у процесі реформування місцевих державних адміністрацій вибирає шлях видозміни існуючі місцеві державні адміністрації шляхом оновлення повноважень

(модель префектур у Франції) та зменшення кількості районних держаних адміністрацій згідно із новим районним поділом. Відтак, головною функцією нових державних адміністрацій повинно буди: взаємодія з органами місцевого самоврядування, координацію діяльності територіальних органів (підрозділів) центральних органів виконавчої влади та забезпечення законності на території району та області.

Враховуючи вищезазначене, вважаємо що необхідною умовою для завершення децентралізації є внесення змін до Конституції України, прийняття низки законів «Про засади адміністративно-територіального устрою України», «Щодо державного нагляду за законністю рішень органів місцевого самоврядування», «Про місцевий референдум», а також викладення в новій редакції законів «Про місцеве самоврядування», «Про місцеві державні адміністрації».

Використані джерела

1. Адміністративна реформа в Україні: сучасний стан, проблеми та перспективи: монографія / за заг. ред. Н. Р. Нижник, Н. Т. Гончарук. Д. : Монолит, 2009.
2. Верховна рада України : офіційний сайт / За даними пошукової системи URL: <http://static.rada.gov.ua/zakon/new/NEWSAIT/ADM/zmist.html> (дата звернення: 19.10.2020 р.).
3. Кравцова З. С. Територіальна організація державної влади: теоретико-правовий аспект: матеріали VIII-их наукових читань, м. Київ, 22 лист. 2018 р./ редкол.: А. М. Завальний, Н. В. Лазнюк, Д. О. Тихомиров. Київ : НАВС, 2018.
4. Про внесення змін до Бюджетного кодексу України: Закон України від 17.09.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/907-20#Text> (дата звернення: 19.10.2020 р.).
5. Про утворення та ліквідацію районів: Постанова Верховної Ради України 807-IX від 17.07.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/807-20#Text>